

GOGA

Andrej E. Skubic

Pa čeprav buldožer

*Ti me slijediš, bježim i gubim dah,
neka jaka želja upija mi strah,
koji korak još i kraj ulice.*

*Srce divlje lupa, želim te,
ja ti brišem suze, vodim te u stan,
dok polako pogled moj spušta se.*

*Ua-ua, je-i-je, sada pratim ritam tvoj,
ua-ua, je-i-je, ovu pjesmu, novi broj,
ua-ua, je-i-je, ako želis biću ja
ua-ua, je-i-je, program tvog kompjutera.*

*Denis & Denis,
Program tvog kompjutera*

*Nekoga moraš imeti rad,
pa čeprav je to buldožer.*

Ivo Volarič - Feo

PRVI DEL

Vredno se je nagniti čisto blizu.

Obraz je čisto od blizu poln fascinantnih detajlov. Bledo čelo ima fino teksturo, posuto z drobnim, svetlo peščenim puhkom, ki ga lahko vidiš edino od tu. Sploh je komaj opazen zaradi kontrasta s temnorjavimi ravnimi, sicer ne posebno gostimi lasmi, ki ji padajo mimo čela in na katerih ne manjka niti drobna, osamljena pikica prhljaja. Od temnega središča prek skrilasto sive šarenice proti robu z rjavkastim prelivom valovijo drobne, grivaste črte, podobne morski travi. Zenica v sami sredini zija strahovito črno, a ta črnina ne vleče v notranjost, ker se zdi v tem trenutku skoraj odsotna, kot da me sploh ne vidi: kot da je oko zatopljeno bolj vase kot pa v okolico. Konico nosu ima hecno potlačeno, široko z majhno vdrtino v sredini, kot miniaturna čajna žlička, tako kot vsi trije njeni bratje: to imajo vsi štirje otroci po očetu. Prepoznavna genetska značilnost Tomičev. Ustnice so rožnate, komaj opazno suho razpokane, v njih je nekaj vdrtin in na robu ene je drobna luskica ocfane kože. Na licih okrog nosu in ust ni nobene gubice, kar je tudi povsem normalno, saj ima punca komaj šestnajst let; vsa koža je posuta s čisto

drobnimi porami, malo pod levim očesom ima droben mozoljček, levo na bradi pa komaj opazno materino znamenje. Kakšno razkošje človeškosti.

Malo se dvignem. Glava ji počiva na sivem tepihu s koncentričnimi pravokotniki različno temnih odtenkov, na njem se vidijo drobci prahu. Oba leživa na tem tepihu, dovolj je mehak za to, kar počneva. In potem ta trenutek.

»Ti lahko dam lubčka na bradavički?« zašepetam s skoraj tresočim glasom, prav tako kot takrat. Le da tokrat iz drugačnega razloga.

Pogled se ji počasi izostri. Zdaj me ima v fokusu. Kakšno brežhibno delovanje ciliarnih mišic.

»Ti si pa res neustrašen,« pravi počasi, skoraj pokroviteljsko. A ne more si pomagati: ta ton pokroviteljstva ni povsem iskren, čutim lahko, da je v ozadju negotovost.

»Daj no, samo enega,« pravim. »Obljubim.«

Prav vse bi ji zdajle obljubil za to.

»Kaj misliš?«

»Ti mi povej.«

»Ne.«

Samo da *vem*, da tega ne misli zares. Ja, iskreno je religiozne sorte punca, vsa njena družina je ekstremno verna in v poljubljanju bradavičk naj bi bil bojda nekakšne sorte greh, saj še zdaleč nisva poročena, pa tudi če bi bila – mislim, da krščanstvo ne vidi hvalevrednega dejanja v tem, da bi moški, ki je davno odstavljen od mame, pritiskal usta na ženske dojke; če nič drugega, bi bil vsekakor njen ata odločno proti, mnenje očeta in matere pa je treba brez-pogojno spoštovati, če naj se človeku podaljšajo dnevi na

zemlji. A vendar si nekaj v njej tega želi: telo ji namiguje, da bi utegnilo biti vznemirljivo. Skorajda nujna, preizkusa vredna izkušnja. Oziroma kaj jaz vem, kaj v resnici v tem trenutku misli: tudi ob vseh prednostih, ki so mi trenutno na voljo, ona ima kao um šestnajstletnice, jaz skoraj štiriinpetdesetletnika, ki se pretvarja, da je petnajstletnik, mi to nič kaj prida ne pomaga, v razbiranju tujih misli nisem bil v vseh teh letih nikoli kaj prida. V retrospektivi si domišljam, da ji je takrat po glavi rojilo nekaj takega. Zato samo nadaljujem:

»Daj, saj obljubim. Samo enega. Samo po enega na vsako. Nič več.«

»Ne.«

Začne se tekmovanje v strmenju. To je pravo čudo, koliko stvari je mogoče doseči samo s strmenjem, z negibnim zijanem. Prosim, govorijo moje oči. Prooooooosim. Prosimprosimprosimprosim. Samo enega. Samo po enega na vsako. Daj. Nič hudega ne bo. Glej, petnajst jih imam in skrajni čas je, da izvem, kako je to. Skrajni čas je, da prvič vidim gole ženske joške iz neposredne bližine.

»A lahko?« rečem nazadnje, ko se zdi, kot da je minila že cela večnost in zdaj res že čutim, kako se mi v obleki med nogami nekaj napeja, nekaj bo razneslo. Oči se ji rahlo zožijo, potem se ji čisto zaprejo. Komaj opazno prikima.

To je pa zares.

Primem jo za rob majice, ker mi vseeno prav nič ne misli pomagati. Potegnem navzgor, narahlo. Ko se blago napne, mi vseeno pride toliko naproti, da malo dvigne

hrbet, da ji lahko rob potegnem izpod križa. Povlečem navzgor, prek belega trebuha z majhnim vdrtim popkom in bledečih reber, dokler se ne razgalijo čvrste, srednje dimenzionirane prsi. Še en detajl: na koži poleg desne joške ima neobičajen, približno trikoten madež, z ostrimi robovi in skoraj vijoličaste barve, kot bi jo tam nekaj zaznamovalo; ni podobno pravi modrici, bolj kot nekakšna packa iz tiskalnika s slabo kartušo, ki je čudno potegnil papir. Toda joške so vseeno prave, resnične, imajo lepe, temne, čvrste bradavice, ne tistih širokih, ploskih, ki so mi skoraj malo odbijajoče: resnične so, take, kakršne sem sanjaril. Tudi v realnosti so bile take. Zajamem sapo.

Tanja še kar miži, jaz pa se spustim. Najprej do leve. Spustim se nad hrapavi, rjavkasto rožnati krogec in pritisnem nanj poljub. Koža je tako mehka, da se vdre skoraj brez zaznave na ustnicah. Spomnim se tistega občutka, tistega dvoma: ali bi bilo primerno, če bi zdaj iztegnil jezik in jo polizal? To bi se mi zdelo neznansko intimno, ali pa bi to mogoče preveč spominjalo na dojenje, da bi bilo še spodobno, saj se tukaj vendar ne bom hranil; kako se to pravzaprav pravilno dela? Za vsak slučaj rajši samo poljubim, s stisnjenimi ustnicami. Potem se pomaknem do desne, tiste z nenavadnim madežem. Kaj je bil ta madež? Jo je mogoče oče tepel? Gospod Tomič, tega si skoraj ne bi mogel predstavljati, pa tudi ona mi ni nikoli nič rekla, čeprav bi bilo po svoje tudi čisto možno, če je punca kdaj prekršila hišna pravila. Potem pritisnem poljub tudi na drugo reliefno bradavico. Za trenutek se obotavljam, potem premaknem glavo toliko, da lahko na

hitro pritisnem poljub še na madež, ki strogo gledano niti ni več na joški, tako da to ne pomeni preloma obljube; kajti dal sem obljubo, in obljubo je treba držati. Tako mehka je, kot maslo.

Dvignem glavo. Zdaj ima oči odprte, strmi v strop. Tudi ko jo gledam nekaj sekund, še kar gleda v strop, zdi se zamišljena. Ja, prisegel bi, da je razočarana.

Tudi tokrat razočarana, štirideset let kasneje enako razočarana. Razočarana, ker sem držal obljubo. Dobro je to narejeno. Toda Tanja, baba božja, ti si ja kristjanka. Jaz z vernimi puncami v resnici nimam kaj dosti izkušenj, edino vse življenje vem, da moram spoštovati njihova verska čustva; in če si mi dala dovoljenje samo za točno določeno stvar, se pač tega dogovora držim. Je to tako težko razumeti?

»A je kaj bolelo?« pravim. To je zdaj moj poskus, da bi zvenel pokroviteljsko. Ja, to je zdaj lekcija: stvari so se obrnile, jaz sem nazadnje prišel do svojega, ti pa očitno ne. Kot kaže tvoj pogled.

»Ne,« pravi tiho.

Tega ni mogoče več prenašati. Ustavim se.

PAUSE & SAVE. Trenutek za premislek.

Tole je šlo odlično. Kar srh vzbujajoče, dvigujoče dlake na lopaticah, srce mi razbija. Izjemno uspešno, mislim, v mejah mojega spomina; ha, dober postajam v tem. Kajti potekalo je brez scenarija, vodila naju je samo moja improvizacija. Nekako tako, kot nam je nekoč razložil žareči plesni učitelj pred maturantskim plesom, ko je med prvo

vajo po parketu zavrtel štorasto, plaho sošolko: *če jaz dobro vodim, ona mora plesati, sploh nima izbire*. Nikoli nisem bil dober plesalec; ampak moč spomina menda iz mene naredi še kar spodobnega voditelja lika. Potrebujem le spomin.

Nikoli ne bom mogel zatrdno vedeti, ali je bila Tanja v tistem trenutku res razočarana. Zdelo se je že, toda tisti njen pogled bi lahko izražal tudi kaj čisto drugega. Samo nekakšen postklimaks, mogoče. Gotovo si *razumsko* ni želela ničesar več. Toda to je pomembno, ta trenutek: ta trenutek dvoumnosti. To je tisto, kar je moja naloga: nepredvidljivost, kompleksnost trenutka. Tisto, česar ni mogoče vnaprej določiti. Faktor kaosa. To je nekaj, kar je treba enostavno doživeti, česar ni mogoče programirati, predestinirati.

Dobro, do tega trenutka nismo ničesar zamočili. Zdaj pa tisto bolj zabavno: čas za tisto, česar nikoli ni bilo. To je drugi del, ki mi ga omogoča ta posel: eksperimenti, preizkusi nikoli uresničenih možnosti.

Zajamem sapo. CONT FROM HERE.

Še kar nekaj trenutkov strmim vanjo. Majico ima še zmeraj dvignjeno do brade, njen suhljati, topli trup je razgaljen pred menoj. Zazrem se ji v oči, gleda me nedoločljivo. Potem se nenadoma spustim dol do trebuha. Zdrsнем z jezikom po mehki koži. Zdrsнем proti popku. Tanja se zvije.

»Gena! Kaj delaš?«

Z obema dlanema objamem mehko kožo ledvenega predela. Koža je tako bela in mehka. Pod jezikom je tako

gladka in spolzka, vendar žal – nič ni popolno – brez vsakega okusa in vonja. Njena dlan je zdaj nenadoma na moji glavi, oprime se mi lasišča. Obraz pomikam po koži. Ena roka mi zdrsne proti njeni zadrgi: začnem ji odpenjati gumb.

»Gena ... Ne ... tega se pa nisva zmenila.«

Nisva zmenila, nisva zmenila, klinc, kaj, zakaj pa potem tisti prazni, razočarani pogled? Zakaj sem bil zmeraj v življenju tako neznansko naiven, zmeraj verjel vsemu dobesedno, spoštoval vsako črko dogovora – nikoli zares preverjal, kaj je v ozadju, kaj mogoče kdo misli, kakšno agendo ima? Zdaj bomo izvedeli, v tem trenutku bomo videli, kam vodi tako obnašanje. In gumb je odpet: za trenutek se ustavim, da počakam na reakcijo. Kajti ne, če se bo uprla, ne bom nadaljeval. Nisem take sorte, tudi v tem svetu ne, ne bi rad počel takih stvari. Ampak preverjanje je enostavno nujno. In res je: roka na lasišču me ne odriva, samo tam je, oklepa se mi las. Oblije me val olajšanja. Z jezikom zdrsnem po spodnjem delu trebuha, tik nad robom hlačk, pod katerim je mogoče slutiti rob temnih dlak. Spet se ustavim. Uživam ta trenutek. To se dogaja.

In potem tisto neizogibno. Pravzaprav je prišlo prehitro. Ampak sam sem kriv. Zgodilo naj bi se prav v trenutku, ko se Tanja vzburi. Mora se. Inscenirano je bilo.

S hodnika je slišati odklepanje vhodnih vrat. Oba otrpneva, tudi jaz. Zvok je tako rezek v tistem prostoru, kjer je bilo dotlej slišati samo najino dihanje, tolčenje najinih src.

Tanja mojo glavo sunkovito odrine.

»Beži!« sikne. Dvignem se z nje, za trenutek obležim poleg njenih nog. Divje si vleče majico navzdol, skobaca

se v sedeč položaj, potem bliskovito na noge. »Kaj čakaš? Hitro hitro hitro!«

Skočim pokonci, ne morem si pomagati, da mi kljub silnemu razburjenju trenutka ne bi šlo malo na smeh. Tanja že odpira vrata na vrt, hvala bogu za zasilni izhod in za to, da je poletje, nisem pustil čevljev v predsobi, temveč imam tukaj japanke, konec koncev sem prišel samo čez cesto, sosedje smo.

»Pejd pejd pejd,« tiho sika Tanja, medtem ko je s konca hodnika slišati zapiranje vrat in potem nekakšno premikanje, nekdo se v predsobi sezuva, brez dvoma gospod Tomič.

»Bova drugič naprej!« pogumno zašepetam, potem se zapodim na vrt in proti ograji. Tečem proti njej, a potem vendarle vse skupaj zaustavim, plezanje čez ograjo bi bilo že čisto odveč, toliko bo dovolj. STOP & SAVE.

Smejim se. Zadihan sem, čeprav sem pretekel komaj kakšnih pet metrov, ampak vse skupaj s tem kobacanjem je bilo tako razburljivo, jaz pa tudi nisem več tako mlad. Trapasto je, tako ceneno, konec koncev, ampak ne morem se nehati smejati. Srečen sem.

V resnici je takrat računala in privolila, da jo bom pofukal. Ampak jaz tega takrat sploh nisem štekal. Nikoli nisem.

*

Vsakič ko ga takole gledam, kako se suka po kuhinji, po dnevni sobi, me obhaja čudenje. Tako, strahospoštljivo. Po eni strani je to čudenje ponosno, dviguje prsni koš: poglej, no, poglej, tole sem vendar jaz naredil! Strahospoštovanje pred naravo: kako je lahko nekaj tako čudovitega, živega, močnega, delujočega naredila ena sama drobna, repata celica – ki je bila nekoč del mene, potem pa se v nekem trenutku totalnega entuziazma, razpaljenosti naselila v velikem, toplem Majinem jajčecu? To naše brstenje. Po drugi strani to strahospoštovanje prerašča že v srh. Kajti v hiši se nam naseljuje neko čisto novo bitje. Po eni strani popolnoma, do zadnjega pednja kože znano, po drugi pa zmeraj bolj tuje. Njegov svet ni več tudi moj.

Aleks se je v komaj letu dni popolnoma spremenil. Postal je ves potegnjen, dolg, suh. Noge, ki mu štrlijo iz kratkih hlač, so kosmate. Lase ima dolge, spete v čop, pa ne takega, kot sem ga imel nekoč jaz, konjski rep, ki mi je padal čez hrbet, temveč zapognjen v preprosto figo. Gleda malomarno, kot se za trinajstletnika spodobi. Tiča ima večjega kot jaz. Mislim, res, pa to ne govorim samo o zdaj. Danes je moj itak videti približno kot uvel štrcelj, kadar

ga mimogrede zagledam v kopalnici v ogledalu; a tudi v najboljših letih ni bil bogve kaj. Niti v tistih letih ne, ko sem Tanjo poljubljal na bradavički. Ko smo si ga kot mulci v tistem času merili, je moj ob erekciji meril trinajst in pol, nasproti lokalnemu rekorderju našega naselja s sedemnajstimi centimetri. Pa se nikoli nisem obremenjeval s tem, prav zares ne. Kadar je bilo treba, je zmeraj opravil svojo nalogo. Skoraj zmeraj. Mogoče zadnje čase manj, ampak vsaj meni to ne povzroča travm. No, o tem ne bi rad govoril, mogoče se še vrnemo. Opažam pa fakte. Fakt je, da je moj tič kot uvel štrcelj, njegov pa kot – ponosna bingljajoča klobasa. In ja, vse to je pri naši vretenčarski vrsti normalno.

Na sebi ima razvlečeno majico brez rokavov z napisom, v ušesih mini slušalke. Na pultu leži telefon, v katerega občasno pogleda, medtem ko jemlje posodo iz pomivalnega stroja. Poleg njega v umivalniku prav počasi splakujem skodelice in krožnike od večerje, ki bodo šli v stroj, ko ga izprazni. Ta njegova navada zivanja v TikTok – ali Reddit, ali kaj, saj ne vem – med delom mi gre malo na živce: precej počasnejši je, kot bi lahko bil. Rad bi že prišel na vrsto, ker moram konec koncev potem tudi jaz še pod tuš. Pa tudi: ne morem si kaj, da se ne bi počutil malo ignoriranega. Ne da bi pričakoval od njega kaj dosti prisrčnega druženja. Konec koncev je tipičen pubertetnik, tudi v najboljšem primeru mi ne bi bil pripravljen kaj dosti razlagati svojih pustolovščin, zapovrh pa kakšnih posebnih pustolovščin tako ali tako sploh ni. Kolikor vem. Kot trdi, se v šoli ne dogaja »nič«. Prav v tem trenutku

tudi nima kakšnega posebnega učenja; ko pride na vrsto spraševanje, bova imela spet več skupnih trenutkov, kajti brez domače pomoči nikamor ne pride. Nič konkretnega ga ne zanima. Njegovo življenje je nekje drugje. Še s sošolci in sosedovimi mulci se druži minimalno; še kolikor je bil družaben kot malček, je zdaj postal nekam mrzovoljen, do konca pa so ga dotolkli meseci lockdowna.

(Lockdown. Minimalno pojasnilo za bralce iz drugih človeških obdobij: to je tisti čas, ko se zapre vesolje. Virus, miniaturni paketek RNK, zapakiran v lično ježkasto beljakovino, stokrat drobnejšo od zrnca cvetnega prahu, v nekem hipu kot vihar zajame ves svet. En dan se mularija še veselo podi zunaj, poseda pred trgovino, družine hodijo na izlete, potovanja. Naslednji dan: virus, epidemija, karantena, meseci zapiranja v hiše, na sprehode s psom po soseski greš lahko samo s kirurško masko na obrazu. Življenja se razsujejo na tisoče nepredvidenih načinov. Zaprejo se lokali. Zaprejo šole. Zaprejo vse neživilske trgovine. Zaprejo meje občin. Policijska ura od devetih do šestih. Kar se je zdelo nepredstavljivo, nemogoče, kar naenkrat postane mogoče, postane tukaj in zdaj. V komaj nekaj tednih. Fak, vse je mogoče. Novice o smrtih. Klik iz covidne bolnišnice: »Dr. Janežičeva tukaj. Na žalost ... imam slabo novico. Kličem, ker je pred dvajsetimi minutami ... vaš oče umrl.« Gluha tišina v ušesih. Nesmiselne, nenaravne besede. K temu se še povrnem, ko bo čas za to. Neobvladljiva, nerazumljiva stvarnost. Virus je požrl očeta, pokončal še drugega dobrega prijatelja, vsakih nekaj dni si lahko izvedel za kakšnega bolnega znanca. Sveta,

kot ga poznam, je bilo konec, kar tako, kot bi tlesknil s prsti. To ni nekaj, kar bi pričakoval, da bo kdorkoli zlahka verjel: to je znanstvena fantastika. Ampak ne morem izbirati časa, v katerem se je to dogajalo. Tako je bilo, tudi tak svet je možen in vzemimo to kot samoumevno in nujno.)

A v glavnem: vsa celota Aleksovega socialnega življenja se je v nekaj tednih preselila na družabna omrežja: Discord, Viber, Reddit, TikTok, vse živo. Kaj jaz vem, jaz sem itak poznal samo Facebook in Twitter, ta virtualna okolja za fosile. Še celo na Facebooku za prijatelje sprejemam samo ljudi, ki jih *res* poznam, tudi v živo, ne kot mularija, ki se povezuje z vsakim in vsem, kar se kje oglašča. In tri četrta leta kasneje, ko se je epidemija s pomladjo malo umirila, spet so se odprli najprej trgovski centri, nekaj tednov pozneje tudi osnovne šole, srečevanje otrok na ulici je bilo spet dovoljeno, naj bi se stvari načeloma spet vrnile v normalo. Pa se niso. Način življenja pred virusom je bil pozabljen, mrtev.

Če ga danes naganjava, naj se gre ven družiti s prijatelji, fizičnimi osebami, naju gleda, kot da ga pošiljava k zobozdravniku. Ne, vmes si je našel prijatelje v Ameriki, s katerimi se da čudovito pozno v noč videti na Discordu, sosedovi mulci so dolgočasni. Njegov najboljši prijatelj na drugi strani oceana je neki Brandon, šestnajstletnik iz Indiane, ki je spremenil spol – se pravi, rojen je bil kot punca, zdaj živi kot fant. Kar je za moje pojme kar fascinantno in tudi zame zanimivo, kajti jaz kot otrok nisem poznal nobenih takih ljudi: ampak ko Aleksa čisto v duhu prijateljskega zanimanja vprašam, kakšno ime je imel Brandon